

EVIJÄRVEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2021

Tarkastuslautakunta 23.5.2022

Valtuusto 20.6.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	2
1.2. Arvioinnin toteuttaminen	3
2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	4
3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	4
3.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen	4
4.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta.....	7
5. Sivistystoimi.....	8
6. Tekninen toimi.....	9
6.1. Vesihuolto	11
7. Kaksineuvonen	12
8. Investoinnit.....	12
9. Henkilöstö	13
10. Yhteenveto tarkastuslautakunnan havainnoista	14
11. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen	15

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemissaan kohteissa.

Säännökset, jotka ohjaavat tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

- Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisimmistä tavoitteista
- Kuntalain mukaan kunnanhallitus antaa selvityksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa
- Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi ovatko kunnanvaltuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, myös strategisten tavoitteiden osalta toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Uuden kuntalain mukaan tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Edelleen kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä alijäämän kattamiseen.
- Uutena tehtävänä Kuntalain 84 §:ään on tullut valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen.
-

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoitukset kokouksessaan 28.10.2021 § 24 ja saattaa tiedoksi valtuustolle 20.6.2022.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Voimassa olevan johtosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kaksi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Valtuuston 16.8.2021 § 37 valitsema tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2021–2024

Jäsen	Varajäsen
Kari Hernesaho pj.	Yrjö Vertanen
Lasse Vertanen vpj.	Anssi Saari
Emma Katajamäki	Ulla Lassila 8.11.2021 asti Anne Joensuu 20.12.2021 alkaen
Terhi Kultalahti 8.11.2021 asti	Anne Joensuu 8.11.2021
Ulla Lassila 9.11.2021 alkaen	Hannele Sironen 20.12.2021 alkaen
Antti Haapoja	Daniel Uusitalo

Evijärven kunnan valtuusto on valinnut kokouksessaan 23.4.2018 hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittamiseen kaudelle 2018 – 2021/2022 BDO Audiator Oy:n. Vastuun-alaisena tarkastajana toimii JHTT Asko Vanhatupa. Lautakunnan sihteerinä on toiminut Maritta Hintsala.

1.2. Arvioinnin toteuttaminen

Evijärven kunnan tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2020 tavoitteiden arvioimiseen yhteensä yhdeksän kertaa.

23.9.2021, Evijärven kunnantalo, Teams

Kunnanjohtaja ja hallintopäällikkö antoivat katsaukset kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kokouksessa tehtiin arviointisuunnitelma ja arvioinnin työohjelma vuodelle 2021.

28.10.2021, Evijärven kunnantalo, Teams

Sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen antoi sivistystoimen ajankohtaiskatsauksen lautakunnalle. Tarkastuslautakunta kävi läpi sidonnaisuusilmoitukset ja ne viedään tiedoksi valtuustolle. Tilintarkastaja esitteli vuoden 2021 työohjelman.

2.12.2021, Evijärven kunnantalo, Teams

Kunnanjohtaja esitteli vuoden 2022 talousarvion tarkastuslautakunnalle. Lomituspalveluiden päällikkö Pirjo Luoma antoi katsauksen maaseutu- ja lomituspalveluista. Tarkastuslautakunta kuuli varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Kärkkäisen katsauksen.

13.1.2022, Teams

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen johtaja Eija Ala-Toppi-Peltola antoi kuntayhtymän ajankohtaiskatsauksen tarkastuslautakunnalle. Sivistysjohtaja Päivi Lappinen esitteli KoPa-hanketta lautakunnalle. Tilintarkastaja antoi väliraportin.

24.2.2022, Teams

Kunnanjohtaja Mikko Huhtala kävi läpi vastaukset arviointikertomuksen havaintoihin. Hallintopäällikkö Jouni Pummila esitteli henkilöstötilinpäätöksen. Kunnaninsinööri Tuomo Saari kertoi tytäryhtiöiden toiminnasta.

7.4.2022, Teams

Kunnanjohtaja ja johtavat viranhaltijat esittelivät tilinpäätöksen vuodelta 2021 ja antoivat ajankohtaiskatsaukset. Tarkastuslautakunta aloitti arviointikertomuksen laatimisen.

12.5.2022, Evijärven kunnantalo, Teams

Tarkastuslautakunta jatkoi arviointikertomuksen laatimista.

23.5.2022, Evijärven kunnantalo, Teams

Tarkastuslautakunta jatkoi arviointikertomuksen laatimista.

7.6.2022, Evijärven kunnantalo, Teams

Arviointikertomuksen hyväksyminen ja tilintarkastuskertomus. Lautakunnan esitys valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Kunnan toimintoja arvioitiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri sektoreiden viranhaltijoiden ja lautakuntien katsauksia taloudesta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä.

Konserniin kuuluvista yhtiöiden ja konsernivalvonnan osalta kuultiin kunnanjohtajaa.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2021 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kunnan toimintakertomukseen ja valtuuston, hallituksen sekä lautakuntien pöytäkirjoihin ja muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin sekä kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina oli koko kunnan toiminta. Tarkastuslautakunta ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kunnanhallitus on pyytänyt valtuuston edellyttämät selvitykset arviointikertomuksen johdosta ja käsitellyt ne kokouksessaan 13.8.2021 § 171. Kunnanhallitus antoi selvityksen valtuustolle 8.11.2021 § 62.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt saamansa selvitykset 24.2.2022 11 § ja toteaa, että vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyjä asioita on käsitelty organisaatiossa riittävästi.

3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

3.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Kokonaisuutena tilinpäätöksessä talousarvioon kirjatut menot ylittyivät 66.826 € ja tuloja kertyi 208.221 € suunniteltua enemmän. Verotuloja saatiin 497.298 € enemmän kuin talousarviossa ja valtionosuuksia 42.348 € budjetoitua vähemmän. Tilikauden tulos oli 490.025 € enemmän kuin talousarviossa.

Talousarvion toteutuminen (1000 eur)	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama TP- TA
Toimintatuotot	1 630 426	1 584 390	1 792 611	208 221
Toimintakulut	19 394 172	17 291 940	19 151 377	1 859 437
Toimintakate	-17 763 746	-17 291 940	-17 358 766	-66 826
Verotulot	8 100 088	8 358 000	8 855 198	497 198
Valtionosuudet	9 715 300	9 703 350	9 661 002	-42 348
Vuosikate	294 939	908 110	1 430 250	522 140
Tilikauden yli-/alijäämä	-449 258	100 200	590 225	490 025

Oman pääoman tarkastelu

Vuoden 2021 ylijäämäinen tulos kasvattaa taseen kertynyttä ylijäämää. Omassa pääomassa on ylijäämää 3.427.514,47 € (2020; 2.837.289,48 €). Ylijäämää on 1422,21 €/asukas (2020;1178,28 €/asukas)

Kuntakonsernin tilinpäätös 2021 on ylijäämäinen 787.319,63 €. Kuntakonsernin taseeseen jää ylijäämää 887.025,14 € (2019; 1.214.034,87 €). Ylijäämää on 368,37 €/asukas (2019; 500,63 €/asukas)

Kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen kriteerit

Kuntalain 118 § säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Edellytyksiä arviointimenettelyn käynnistämiseksi arvioidaan konsernitilinpäätöksen lukujen perusteella.

Raja-arvot, joita sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

	2021		2020		2019	
Kriteeri 1						
Kaupungin tase on alijäämäinen Eikä pystytä kattamaan neljässä vuodessa	+693 €/as	●	+368 €/as	●	+501 €/as	●
Kriteeri 2						
Konsernin alijäämä/asukas yli 1.000 e ja ed. vuonna yli 500 e	+693 €/as	●	+368 €/as	●	+501 €/as	●
Kriteeri 3						
Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %	161 %	●	76 %	●	8 %	●
Kunnan tuloveroprosentti on väh. 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimäärin	1,48 (21,50 %-keskim. 20,02 %)	●	1,54 (keskim. 19,96 %)	●	1,62 (keskim. 19,88)	●
Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas ylittää yli 50 %:lla kuntien keskimääräisen luvun	7882 (5311/8795) kunta/Suomen ka.	●	7749 (5444/8795) kunta/Suomen ka.	●	-2837 (9505/8228) kunta/Suomen ka.	●
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	1,41	●	0,63	●	2,43	●

vuoden 2021 tietoa ei ollut laatimishetkellä saatavissa, käytetty vuoden 2020 tietoa vertailussa

Evijärven kunnan lainakanta vuosina 2017–2021

LAINAT	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Pitkäaikainen laina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikainen laina	4 950 000,00	5 500 000,00	6 500 000,00	9 700 000,00	9 500 000,00
Laina/asukas	2 002 €	2 201 €	2 680 €	4 028 €	3 942 €

Kunnan lainapääoma on kasvanut. Tarkastuslautakunta on havainnut, että viime vuosina on tehty isoja investointeja mm. Antinrinteen saneeraukseen ja sisäliikuntatilan rakentamiseen.

Kuntastrategian tarkastelu

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia.

Evijärven kunnan elinvoima ja hyvinvointistrategia- kuntastrategia 2025 on hyväksytty kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategiassa linjatut Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntastrategian toimenpideohjelmalla (TPO) toteutetaan strategian linjauksia ja painotuksia käytännön toimenpitein. Kevään 2020 aikana valmisteltiin uutta kuntastrategian toimenpideohjelmaa vuosille 2020 – 2021, joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa 29.6.2020.

Kuntastrategiaa toteutumista seurataan säännöllisesti strategian ohjausryhmässä. Toimenpideohjelman toteutuminen viedään tiedoksi hallitukselle ja valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan mielestä on tärkeää, että kuntastrategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain. Strategisten tavoitteiden mittaaminen eri toimialueilla (sivistystoimi, tekninen toimi)

Tarkastuslautakunnan mielestä on hyvä, että kuntalaisille annetaan mahdollisuus osallistua strategiatyöhön.

4. Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet

Evilämpö Oy on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Evijärvellä paikallisesti, käyttö- ja toimitusvarmasti, turvallisesti ja taloudellisesti.

Konsernin asettama taloudellinen kannattavuus saavutettiin tekemällä tulosta 15.561,60 €. Asiakastytyväisyyskyselyä ei tehty vuonna 2020 ja uuden lämpölaitoksen saneeraus on siirretty vuoteen 2022.

As Oy Evijärven Tervahauta, As. Oy Nykälänaho, As. Oy Kultalahti ovat kunnan 100 %: sti omistamia yhtiöitä. Konsernin asettamia tavoitteita oli 80 %:n käyttöaste, joka ei toteutunut ja asukastytyväisyyskysely, jota ei toteutettu. Vuokra-asuntojen käyttöaste oli keskimäärin 71 %. Vuokra-asuntojen osalta on käynnissä yhtiöittäminen.

Koska konsernin taloudellista asemaa arvioidaan konsernin tunnuslukujen perusteella, tarkastuslautakunta suosittelee, että tilinpäätöskirjassa esitetään tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien olennaiset talouden tunnusluvut.

4.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Kunnanhallituksen selonteon sisäisestä valvonnasta tulee perustua todelliseen, riittävän kattavaan, systemaattiseen ja dokumentoituun arviointiin, johon on liitetty rehellinen kuvaus merkittävistä kehittämisalueista.

Valvonnan tarkoitus on tuottaa kohtuullinen varmuus toimintojen tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisen ja johdon raportoinnin luotettavuudesta sekä lakien, määräysten ja sisäisten toimintaohjeiden noudattamisesta. Valvontaympäristö muodostuu suunnittelu- ja seurantajärjestelmästä, johtamisjärjestelmästä, toimintojen organisoinnista ja riskien hallinnasta.

Hallintosäännön päivitys valmisteltiin vuoden 2019 aika ja päivitetty hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2020. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallintosäännössä kunnanhallitukselle, lautakunnille ja esimiehille. Myös muu henkilöstö on vastuussa näistä asioista hoitamiensa tehtävien osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohje on uudistettu vuonna 2016. Kunnanhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 21.11.2016 ja valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet 19.12.2016.

Kunnanhallitus seuraa saatavien kertymää säännöllisesti. Kunnanhallitus nimeää arvopereiden ja rahavarojen tarkastajat ja tarkastusten säännöllisestä toteuttamisesta huolehditaan. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja seuraavat kunnan omistamien yhtiöiden talouden kehitystä välitilipäätösten ja kuukausiraporttien kautta. Kunnan saatavien kertymisen seuranta ja valvontaa on korostettu henkilöstölle. Laskutusta suorittavat viran-/toimenhaltijat seuraavat säännöllisesti saatavien kertymistä ja ryhtyvät toimenpiteisiin kunnan saatavien mahdollisimman pikaiseksi suorittamiseksi. Jokainen kunnan työntekijä on velvollinen noudattamaan toiminnassaan tarkkuutta ja sopimusten seuranta.

Suosittelaa sääntöjen ja ohjeiden päivittämistä vähintään kerran valtuustokaudessa.

5. Sivistystoimi

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, perus- ja lukio-opetuksesta, koululaisten iltapäivätoiminnasta, musiikkitoiminnasta (konservatorio), ammatillisesta- ja aikuiskoulutuksesta (kansalaisopisto) sekä kirjasto-, kulttuuri-, museo-, liikunta- nuoriso- ja ehkäisevästä päihdetoiminnasta.

Varhaiskasvatuksen palvelut on ostettu Kauhavan kaupungilta 715.208 € (2020: 628.232 €). Toimintaan tarvittavat tilat ja tilojen osalta tarvittava henkilöstö, talonmiespalvelut ja siivous on kunnan omaa toimintaa.

SYNTYNEET	lapset
2016	23
2017	22
2018	26
2019	17
2020	14
2021	20
2022	16
2023 (ennuste)	15
2024 (ennuste)	15
2025 (ennuste)	14

Syysyllä 2021 on tehty tyytyväisyyskysely varhaiskasvatuksesta.

Tarkastuslautakunta odottaa selvitystä sivistyslautakunnalta, miten kyselyn tuloksia on käsitelty ja miten havaintoihin on reagoitu, arvioidakseen varhaiskasvatuksen laatua.

Perusopetus	TOT 2020	TA 2021	TOT 2021	Poikkeama TA - TP
Menot	3 056 100,00	3 084 970,00	3 267 948,00	-182 978,00
Tulot	74 487,00	37 850,00	103 159,00	-65 309,00
Netto	2 981 613,00	3 047 120,00	3 164 789,00	-117 669,00
Oppilaiden määrä	288	278	296	-18,00
Kustannukset/oppilas	10 353	10 961	10 692	269,01

Lukio	TOT 2020	TA 2021	TOT 2021	Poikkeama TA - TP
Menot	778 636,00	742 110,00	737 210,00	4 900,00
Tulot	39 065,00	18 000,00	48 817,00	-30 817,00
Netto	739 571,00	724 110,00	688 393,00	35 717,00
Oppilaiden määrä	77	78	65	13,00
Kustannukset/oppilas	9 605	9 283	10 591	-1 307,20

Syksyllä 2021 lukion aloitti 13 uutta opiskelijaa. (2020: 18)

Sivistystoimen bruttomenot asukasta kohden olivat 2.143 € (2019: 2.121 €).

Kunta on jäsenenä Järviseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymässä JAMI:ssa. Jami tarjoaa toisen asteen koulutusta useilla eri tutkinnonaloilla (mm. ajoneuvo-asettaja, puuseppä, puutarhuri, kokki, talonrakentaja jne.). Jamilla on toimipisteitä Alajärvellä, Vimpelissä, Kurejoella, Lappajärvellä ja Alavuudella.

Jamissa on kiinnitetty huomiota oppilashankintaan, jotta ammattiopisto saadaan pidettyä elinvoimaisena. Oppilashankintaa on tehty erityisesti Venäjän suuntaan.

Kirjaston kokonaislainausmäärä oli 56 028 (2020 vuonna 51 241). Lainaajia oli 650 (2020 vuonna 674). Fyysisiä kirjastokäyntejä oli 20 497 (2020 vuonna 20 857). Verkkokäyntejä 9 490 (vuonna 2020 oli 8 470). Kirjasto ei vuoden aikana ollut kokonaan suljettuna ollenkaan, mutta toimintaa rajoitettiin jonkin verran koronapandemian takia.

Omatoimikirjasto on ollut käytössä kesäkuusta 2018 alkaen. Vuoden 2019 lopussa käyttöoikeutta oli hakenut 454 asiakasta. Vuoden 2020 loppuun mennessä omatoimikirjaston käyttäjiä oli 524 ja vuonna 2021 uusia käyttäjiä rekisteröitiin 64. Omatoimikirjastoon on kirjautettu vuoden 2021 aikana 3 108 kertaa (2020 aikana 2 902 kertaa). Omatoimikirjasto oli auki koko vuoden, paitsi kolme viikkoa joulukuussa teknisen vian vuoksi.

Tapahtumia kirjastossa oli vuoden aikana 16 (2020 oli 10). Kirjastossa otettiin käyttöön muovituspalvelu, eli uudet kirjat tulevat valmiiksi muovitettuna, palvelun kustannukset olivat noin 1.700 €.

6. Tekninen toimi

Teknisen lautakunnan talousarviokohtaan sisältyvät teknisen toimen hallinto, kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristöhuolto, liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat, liiketilojen ja asuntojen vuokrauspalvelut, kunnan kiinteistöjen ylläpito, Sillankorvan leirintäalue sekä palo- ja pelastustoimi.

Rakennustarkastajan palvelut ostettiin Lappajärven kunnalta sopimuksen mukaisesti. Rakennustarkastaja palveli Eviärvellä maanantaisin ja tiistaisin. Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2021 yhteensä 25 kpl (v. 2020 35 kpl) Rakennusluvista uusien omakotitalojen rakennuslupia oli 1 kpl loma-asuntojen rakennuslupia oli 4 kpl.

Ympäristösihteerin palvelut ostettiin Lappajärven kunnalta. Sopimus päivitettiin vuoden 2021 aikana siten, että ympäristösihteerillä on aikaisemman kahden toimistopäivän sijasta kolme toimistopäivää viikossa Evijärvellä.

Tavoitteet	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön luominen	- Kunnan hallinnoimia liikenneväyliä sekä niihin liittyviä viheralueita kunnostetaan ja siistitään. Keskustan alueella olevia puisto- ja viheralueita siistitään.	- Kunnan hallinnoimat kaavatiet mursketetaan vuosittain / tarpeen mukaan. - Kaavateiden viheralueet sekä puistoalueet siistitään niitoin ja rai-vauksin tarpeen mukaan 2-4 krt/kesä.	- Murskepintaiset kaavatiet mursketettiin - Kaavateiden viheralueet niitettiin yhteen kertaan.
Investointi-projektien käynnistyminen ja valmistuminen jakaantuu tasaisesti koko vuodelle	- Hankkeiden valmistelu ja suunnitelmien laatiminen aloitetaan tarpeeksi ajoissa ja tuodaan päätökseen valmistelun investointiaikataulun mukaisesti	- Investointihankkeet käynnistyvät ja valmistuvat investointiaikataulun mukaisesti.	- 1.vuosineljännes: aloitettu 2 kpl, valmistunut 2 kpl - 2.vuosineljännes: aloitettu 3 kpl, valmistunut 0 kpl - 3.vuosineljännes: aloitettu 3 kpl, valmistunut 3 kpl - 4.vuosineljännes: aloitettu 0 kpl, valmistunut 3 kpl - Suunnitellut investointiprojektit 12 kpl - Aloitetut tai edellisvuodelta jatkuvia investointiprojekteja 9 kpl.
Vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkeana	- Huoneistot ja niiden ympäristö pidetään siistissä ja viihtyisässä kunnossa remontoineilla	- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 80 %	- 1.vuosineljännes 70 % - 2.vuosineljännes 73 % - 3.vuosineljännes 74 % - 4.vuosineljännes 73 %
Tarpeettomista omistuksista luopuminen ja korjausvelan pienentäminen	- Luovutaan valikoiduista kunnalle tarpeettomista vuokra-asunnoista ja muista kiinteistöistä	- Myytyjen tai purettujen rakennusten ja kiinteistöjen lukumäärä	- Myytyjä rakennuksia 0 kpl - Myytyjä kiinteistöjä 0 kpl - Purkupäätöksen saaneita rakennuksia 0

Talousarvion toteutumisen (1000 eur)	TP 2020	TA 2021	TOT 2021	Poikkeama TA - TP
Menot	1 436 491	1 385 830	1 411 525	-25 695
Tulot	746 524	782 140	857 790	-75 650
Netto	689 967	603 690	553 735	49 955

Kaavateiden murskettaminen vuosittain on hyvä asia. Viher- ja puistoalueiden siisteyteen on hyvä kiinnittää huomiota ja tarvittaessa niittää niitä useammin kuin kerran kesässä. Vuokra-asuntojen käyttöasteeseen on hyvä kiinnittää huomiota ja tarvittaessa luopua tarpeettomista omistuksista joko myymällä tai purkamalla.

6.1. Vesihuolto

Valtuuston asettamat tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprosentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	Toimitetun veden hukkaprosentti alle 3 %	Mittausten sekä vesilukemailmoitusten perusteella hukkaprosentti on 0.
Talousveden laadukas toimittaminen koko kunnan alueelle	Vesijohtoverkosto saneerataan mitoitukseltaan optimikoiseksi painevaihteluiden tasaamiseksi	Runkovesijohtolinja vesitornilta Hietakankaalle valmistuu vuoden 2020 aikana	Runkovesijohtolinja vesitornilta Hietakankaalle valmistui syksyllä 2020
Ylläpidetään vesioikeuden määräämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	Viemärlaitoksen mikrotoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset	Jätevedenpuhdistamon lupaehdot täyttyivät

Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta on järjestetty Kirjanpitolautakunnan 2017 kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisiksi (yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä).

Vesihuoltolaitos (ulkoiset luvut)	TP 2020	TP 2021
Liikevaihto	523 331,00	536 554,00
Liikealijäämä	574 852,00	537 047,00
Tilikauden alijäämä	-51 521,00	-121 541,65

Vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden tulos on oltava ylijäämäinen. Vesilaitoksen liikealijäämä oli 48 809,64 € (vuonna 2019 liikealijäämä oli 62 418,82 €), viemärlaitoksen liikealijäämä oli 115 093,44 € (vuonna 2019 liikealijäämä oli 107 210,76 €).

Kunnan toimintakertomukseen on sisällytetty Vesihuoltolain 20 a §:ssä edellytetyt toimintakertomustiedot.

Vesihuoltolaitoksen on laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus. Siinä tulee esittää ymmärrettävässä muodossa tämän lain 20 §:ssä tarkoitettut tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista.

7. Kaksineuvonen

Terveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menot, sekä kunnan suoraan maksettavaksi jääneet KuEL-maksut. Perusterveydenhuolto ostetaan Kuntayhtymä Kaksineuvoiselta ja erikoissairaanhoidon palveluja pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä. Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuottaman perusterveydenhuollon kustannukset olivat 1.311.588 € ja edellisenä vuonna 1.397.978 €. Näin ollen kustannukset laskivat noin 6,2 prosenttia.

Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiriltä ostettiin vuonna 2021 erikoissairaanhoidon palveluja 3,62 M€ (vuonna 2020 3,95 M€) Kuntayhtymä kaksineuvoisen kautta laskutetut erikoissairaanhoidon palvelut yhteensä olivat 3.617.249 €, joka on kuukausitasolla laskettuna 125 € / kuntalainen (137 € vuonna 2020).

Tarkastuslautakunta kuuli Kuntayhtymä kaksineuvoisen johtajaa ajankohtaisista asioista kokouksessa 13.1.2022.

Evijärven sote-kulut ovat 53 % toimintakuluista.

8. Investoinnit

Investoinnit	TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Menot	-1 475 000,00	-2 488 581,00	1 013 581,00
Tulot	15 000,00	501 627,00	-486 627,00
Netto	-1 460 000,00	-1 986 954,00	526 954,00

Investointien poikkeama talousarviosta koostuu toteutumattomista kustannuksista mm.

- koulukeskuksen sisäliikuntatilan rakentaminen siirtyi vuosille 2021 ja 2022

Päiväkoti hankittiin leasingrahoituksella, jonka vuokra-aika päättyy 20 vuoden kuluttua luovutuspäivästä 30.11.2020. Lopullinen hankintahinta oli 1.252.643,44 € ja lunastushinta 33,33 % on 417.506,06 €. Leasingvastuuta oli jäljellä 31.12.2021 1.212.760,98 € (per asukas on 503,22 €).

9. Henkilöstö

Yleistä

Henkilöstön määrä vuonna 2021 oli 93 työntekijää. Vakituksia työntekijöitä oli 78. Henkilöstöstä valtaosa (78 %) on naisia. Miehiä oli 22 %. Suurin ryhmä vakinaistetuista työntekijöistä (57kpl) työskenteli sivistystoimessa. Teknisissä palveluissa työskenteli 17 henkilöä. Suurin ikäryhmä on 50–59-vuotiaat. Palkkoihin meni vuonna 2021 3.289.500 € Sivukulut 1 077 863 € yht: 4.283.163 € Lisäystä edellisvuoteen +2,31 %. Sairauspoissaolot vuonna 2021 olivat alhaisella tasolla huolimatta koronapandemiasta. Poissaoloja kertyi 9,8 päivää/hlö. Valtakunnan keskiarvo vuonna 2019 oli 16,5 päivää/hlö. Kunta-alan poissaolot kasvoivat yleisesti valtakunnassa koronapandemian seurauksena mutta, Evijärvellä on kuitenkin kehitys ollut päinvastainen. Vuoden 2021 maaliskuun aikana kunnassa otettiin käyttöön uusi henkilöstöhallinto-ohjelma Populus joten, alkuvuoden kuukausien poissaoloja ei tilastoissa näy.

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta. Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä sekä yhteistoiminnasta työsuojelua koskevissa asioissa.

Henkilöstön sairauspoissaolot 2014-2021

Henkilöstön määrä 2021 93 hlöä

Sairauspoissaolopäivät 2021 syy:

sairaus	806	pv
työtapaturma	25	pv
lapsi sairaana	86	pv

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteensä	Päivät	1778	1450	1059	1737	1664	951	997	917
Keskim.	Päivää/hlö	22,1	15,5	20,2	21,3	25,5	12,2	12,7	9,8

Tavoitteet ja toteutuminen

Evijärven kuntastrategiassa todetaan että, palveluiden perustana toimii osaava, hyvinvoiva, tuottava ja sitoutunut henkilöstö. Perhepäivähoidon kehittäminen ja kannusteiden luominen tukemaan perhepäivähoitajien rekrytointia. Tavoitteena on ollut rekrytoida perhepäivähoitajia aktiivisesti. Vuonna 2020 perhepäivähoitajia oli 10 joista 5 määräaikaista. Vuonna 2021 perhepäivähoitajia oli 7 joista määräaikaista 2.

Tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään huomiota henkilöstöstrategiaan asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstölle on otettu käyttöön ePassi-palvelu vuoden 2021 alusta. Palveluun oli oikeutettu 87 työntekijää. Etuutta käytti vähintään yhden kerran 63 henkilöä (72,41 %). Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua kävelykampanjaan toukokuussa 2021. Tyky toimintaa on järjestetty.

10. Yhteenveto tarkastuslautakunnan havainnoista

Lähiliikuntatyöryhmä on onnistunut tavoitteessaan kuntastrategiassa aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset.

Epäasialliseen käytökseen luottamuselimissä puututtu, opas aiheesta käytössä.

Sivistystoimi: Kunta mukana KOPA-hankkeessa Järviseudun muiden kuntien kanssa tavoitteena etsiä ratkaisuja koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden haasteisiin.

Kirjaston, joka on kehittänyt ja monipuolistanut palveluitaan: Omatoimikirjasto, verkkopalvelut, tapahtumat, vierailut, hankkeet, kirjavinkkaus, remontoidut, viihtyisät tilat. Evijärvi kolmen parhaan joukossa E-P:lla eniten lainauksia/asukas!

Kunnan työttömyysprosentti on maakunnan alhaisimpia.

Evijärven kuntaa on kehitetty suunnitelmallisesti ja tulevaisuutta silmällä pitäen. Kuntalaiset on pyritty huomioimaan tasapuolisesti.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnanhallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2021 kuvaa kunnan toiminnallista ja taloudellista tilaa ja valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiltä osin toteutuneet.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kunnan hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin annetaan selvitykset tarkastuslautakunnalle syyskuun loppuun mennessä ja valtuustolle lokakuun loppuun mennessä.

11. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Lautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Evijärvellä 7.6.2022

Evijärven kunnan tarkastuslautakunta

Kari Hernesaho
puheenjohtaja

Lasse Vertanen
varapuheenjohtaja

Ulla Lassila
jäsen

Antti Haapoja
jäsen

Emma Katajamäki
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 16 pages before this page

Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument inneholder 16 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende